

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12525/2023
18.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Вуковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милутин Лаловић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5752/21 од 03.03.2022. године, у седници одржаној 18.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5752/21 од 03.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 17405/18 од 12.06.2019. године, исправљена решењем истог суда П 17405/18 од 05.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље да се утврди да тужени нема право закупа на стану број .. у улици ... број .. у Београду. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље да се наложи туженом да се исели из стана број .. у улици ... број .. у Београду и да стан испражњен од лица и ствари преда тужиљи. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 217.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5752/21 од 03.03.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 17405/18 од 12.06.2019. године, исправљена решењем истог суда П 17405/18 од 05.09.2019. године у ставу првом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и утврђено да тужени нема право закупа на стану број .. у улици ... број .. у Београду. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 17405/18 од 12.06.2019. године, исправљена решењем истог суда П 17405/18 од 05.09.2019. године у ставу другом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да се исели из стана број .. у улици ... број .. у Београду и стан исплаћен од лица и ствари преда тужиљи у року од 15 дана по пријему пресуде. Ставом трећим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да плати тужиљи на име трошкова поступка износ од 206.860,00 динара са законском затезном каматом од дана

наступања извршности одлуке до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиље за камату на трошкове првостепеног поступка од дана пресуђења до наступања извршности одлуке. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи плати на име трошкова другостепеног поступка 91.360,00 динара у року од 15 дана. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене битне повреде поступка пред другостепеним судом на које се у ревизији туженог указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је власник стана, који се налази у Београду у улици ... број .., на .. спрату, површине 89м², који стан је тужиља добила на поклон од свог оца 1973. године. Отац тужиље ВВ је као власник предметног стана са оцем туженог, ГГ као носиоцем станарског права 30.05.1967. године закључио уговор о коришћењу предметног стана, у ком уговору су као чланови домаћинства наведени ДД, супруга, ЂЂ и ЕЕ, синови. Након смрти ГГ, правноснажним решењем Трећег општинског суда у Београду 15.04.1976. године, за носиоца станарског права на предметном стану одређена је ДД. Тужени је након смрти мајке ДД, која је преминула 2008. године поднео предлог ради доношења решења које замењује уговор о закупу предметног стана на одређено време, у ком поступку је донето решење којим је тужиља упућена на парницу, ради утврђења да тужени нема право закупа на предметном стану. Тужени од 1963. године има пријављено пребивалиште на адреси предметног стана, а у предметном стану живи од 1967. године. Брат туженог се из предметног стана иселио након женидбе. Тужени је у ...1974. године закључио брак са ЖЖ, а брак је разведен правноснажном пресудом Окружног суда у Београду 19.11.1975. године. Тужени је са ЗЗ закључио брак 1993. године, са којом има ћерку која је рођена 1993. године. У време закључења брака супруга туженог је била власник стана број ..., који се налази у Београду на територији Општине ..., у стамбеном насељу ... у улици ... број .. на .. спрату, који је површине 55,51м², који стан је поклонила туженом 27.04.1995. године. Тужени је истог дана тај стан разменио за гарсоњеру у Београду у улици ... број .., у високом приземљу, површине 34м² коју гарсоњеру је користио као атеље, ради обављања своје делатности, а коју гарсоњеру је 2016. године поклонио својој ћерки. Супруга туженог је од заснивања заједнице са туженим живела у предметном стану била пријављена на адреси предметног стана у периоду од 1996. до 1999. године када је са ћерком била пријављена на адреси код њене мајке, јер је њена мајка била болесна, због чега је желела да живи близу мајке, а тражила је од туженог да пређе код њене мајке што је тужени одбио и због чега су једно време њихови односи захладнели и због чега се супруга туженог одјавила са адресе предметног стана, али се након тога вратила и поново пријавила на адресу предметног стана.

У овој правној ствари, Први основни суд у Београду је донео пресуду П 25252/16 дана 07.03.2018. године којим је усвојио тужбени захтев тужиле.

Апелациони суд у Београду је решењем Гж 7449/18 од 04.10.2018. године ставом другим изреке укинуо пресуду Првог основног суда у Београду П 25252/16 од 07.03.2018. године и предмет вратио истом суду на поновно суђење.

Након тога, Први основни суд у Београду је донео пресуду П 17405/18 од 12.06.2019. године и одбио тужбени захтев тужиле позивајући се на одредбу члана 37. Закона о стамбеним односима од 29.08.1973. године, као и члана 34. Закона о становању („Службени гласник РС“, број 50 од 25.07.1992. године) налазећи да је тужени стекао право закупа на предметном стану.

Апелациони суд у Београду је одлучујући о жалби тужиле, пресудом Гж 9547/19 од 11.05.2020. године преиначио пресуду првостепеног суда – Првог основног суда у Београду П 17405/18 од 12.06.2019. године и усвојио тужбени захтев тужиле.

На назначену пресуду Апелационог суда тужени је изјавио ревизију а Врховни касациони суд је решењем Рев 5681/20 од 13.05.2021. године укинуо пресуду Апелационог суда у Београду Гж 9547/19 од 11.05.2020. године и предмет вратио другостепеном суду на поновно одлучивање.

Након тога Апелациони суд у Београду је донео пресуду Гж 5752/21 од 23.03.2022. године и преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П 17405/18 од 12.06.2019. године и усвојио тужбени захтев тужиле у целости.

Другостепени суд није прихватио правно становиште првостепеног суда у погледу неоснованости тужбеног захтева тужиле налазећи да је исти основан, а из следећих разлога:

Чланом 40. Закона о становању („Службени гласник РС“, бр. 50/92... 101/05) који је важио у време смрти мајке туженог, било је прописано да носилац станарског права односно закупа стана на неодређено време који то право има на стану у својини грађана од дана ступања на снагу овог закона наставља са коришћењем тог стана у складу са одредбама чл. 30-39. тог закона и да власник стана чији се стан користи под условима из става 1. тог члана има право и обавезе носиоца права располагања у складу са одредбама тог закона осим обавеза да омогући откуп тог стана по одредбама овог закона (став 2). Члан 34. став 1. Закона о становању прописано је ко након смрти закупца или његовог исељења из стана има право да настави да користи стан. Тужени је 1992. године закључио брак са ЗЗ (сада ...). Иста је била власник стана површине 55,51м², по структури двособан, у Београду у стамбеном насељу ... у улици ... број .. на .. спрату, стан број .., што значи да је у том моменту супруга туженог имала решено стамбено питање. Ако би се пошло од претпоставке да стан супруге туженог у време закључења брака није био усељив, исти је свакако био усељив 1995. године када га тужени стиче у својину поклоном од своје супруге јер током трајања првостепеног поступка тужени није износио тврдњу да тај стан није био усељив моментом закључења уговора о поклону када тужени постаје власник предметног стана. Од чланова породичног домаћинства има супругу и малолетну ћерку рођену 1993. године. Стан је у новоградњи, двособан и довољан за трочлану породицу и у потпуности је одговарајући за становање. Дакле, заснивање сопствене породице

стицањем стана у својину тужени је (са члановима своје породице и ћерком и супругом) престао да буде члан породичног домаћинства своје мајке. Чињеницу да је тужилац изабрао да тај предметни стан који је добио на поклон замени за стан површине 34м² у ... и исти претвори у атеље и тиме реши питање пословног простора за делатност нема посебног утицаја на решење ове правне ствари. Сада покојна мајка туженог након што је тужени стекао стан имала је право да остане да живи у стану који је предмет ове парнице јер је тужени добијањем на поклон стан од своје супруге решио стамбену потребу своје породице коју је основао, а не и своје мајке. Он је био члан породичног домаћинства своје мајке. Међутим, добијање стана на поклон од своје супруге исти је на други начин решио своју стамбену потребу. Сврха стечених права члана породичног домаћинства који је остао да живи у стану у својини грађана, била је заштита тог члана породичног домаћинства, али само под условом да исти није на други начин решио своју стамбену потребу. Како је тужилац добијањем стана на поклон од своје супруге решио стамбено питање, то исти нема право да настави са коришћењем спорног стана.

По оцени Врховног суда, правилан је закључак другостепеног суда у погледу основаности тужбеног захтева тужиље. У конкретном случају ради се о коришћењу стана који се налази у својини приватног лица, тј. предметни стан се налази у својини грађана. Као члан породичног домаћинства своје мајке, тужени је имао право да настави са коришћењем предметног стана након смрти своје мајке ДД. Међутим, из списка ове правне ствари произлази да је тужени у ...1974. године закључио брак са ЖЖ а да је брак разведен правноснажном пресудом Округног суда у Београду 19.11.1975. године. Тужени као и његова мајка имали су статус заштићених станара, тј. право закупа на стану у својини грађана. То право су могли да користе само ако предметни стан користе у континуитету и ако немају решено стамбено питање. Међутим, тужилац закључује брак са ЗЗ 1993. године, а 27.04.1995. године од ње добија стан у насељу ... површине 55,51м² на поклон. Тужени није износио тврдњу да је стан био неусељив. Стицањем у својину тог стана назначене површине, произлази да је за своју породицу (ћерку и супругу) стекао адекватне услове за становање и тиме решио стамбени проблем. Такав стан за трочлану породицу је одговарајући. На тај начин тужилац је престао да буде члан породичног домаћинства своје мајке. Сврха стечених права члана породичног домаћинства који је остао да живи у стану у својини грађана је заштита тог члана али само под условом да исти на други начин није решио своју стамбену потребу. То што је тужени одмах након стицања својине на стану поклоном од своје супруге, тај стан заменио за стан површине 34м² у улици ... у Београду и претворио стан у атеље а затим поклонио својој ћерки не ствара услов да задржи право коришћења спорног стана и да има право закупа на истом. Тужени је добијањем права својине на стану који је добио на поклон од супруге (који је отуђио) решио стамбену потребу своје породице и тиме изгубио право на закуп стана који је у својини тужиље. Да ли тужиља поседује и друге непокретности није од значаја за решење ове правне ствари. Стога је тужени дужан да се исели из предметног стана и стан преда тужиљи као власнику стана. Значи тужилац је прекинуо континуитет права у коришћењу предметног стана као заштићени станар. Стога произлази да станује у спорном стану без правног основа па је дужан да се исели из истог. Ово из додатног разлога што након 29.07.1993. године нико па ни члан породичног домаћинства носиоца станарског права не може по било ком основу на стану у приватној својини стећи својство носиоца станарског права. Стога су наводи из ревизије туженог неосновани и исти не могу довести до другачије одлуке суда. У контексту изнетог не могу се ни прихватити наводи туженог да се усвајањем тужбеног захтева тужиље истоме повређује право на

дом јер се то право не може користити у контексту постојања правног основа за коришћење спорног стана.

На основу изнетог, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић